

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 226/06-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. novembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť U., s. r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. D. K., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava III v konaní sp. zn. 10 C 187/03, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo U., s. r. o., na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní sp. zn. 10 C 187/03 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Bratislava III **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. 10 C 187/03 konať bez zbytočných prietáhov.

3. U., s. r. o., p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava III j e p o v i n n ý nahradiť U., s. r. o., trovy právneho zastúpenia v sume 6 888 Sk (slovom šesťtisícosemstoosemdesiatosem slovenských korún) právnej zástupkyňi JUDr. D. K. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti U., s. r. o., vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2006 doručená sťažnosť U., s. r. o. (ďalej aj „sťažovateľka“), B., zastúpenej advokátkou JUDr. D. K., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“) v konaní sp. zn. 10 C 187/03.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 226/06-15 z 11. júla 2006 prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá mu bola doručená 28. septembra 2006 vyjadril, že okresný súd netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľky vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 20. novembra 2006 oznámila, že netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že 14. novembra 2003 podala okresnému súdu žalobu na určenie neplatnosti notárskej zápisnice č. N 656/2003, NZ 55088/2003 spísanej 2. júla 2003 na Notárskom úrade Mgr. Z. B., B., ktorá z uvedeného dôvodu nie je spôsobilým exekučným titulom, pričom záväzok sťažovateľky podľa napadnutej notárskej zápisnice mal predstavovať sumu 105 100 000 Sk.

Sťažovateľka doručila okresnému súdu 10. mája 2004 návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorý urgovala žiadosťou z 28. mája 2004 a podaním predsedovi okresného súdu z 13. augusta 2004, pretože exekútorka vyhlásila dražbu na všetky nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky, pričom zvýraznila, že „... je reálna hrozba, že tento majetok bude zexekvovaný, predaný za nízku cenu a následne už nebude možné žiadnym spôsobom dosiahnuť obnovenie pôvodného stavu“.

Okresný súd uznesením č. k. 10 C 187/03-188 z 31. augusta 2004 nariadil predbežné opatrenie, ktorým bolo zakázané odporcovi zaťažiť a scudzit' nehnuteľnosti uvedené vo výroku uznesenia. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu odvolanie. Odvolací súd však nerozhodol v danej veci ani po uplynutí 9 mesiacov, preto sťažovateľka podala sťažnosť na priet'ahy v konaní. Odvolací súd rozhodol vo veci 29. apríla 2005, ale uvedené rozhodnutie bolo sťažovateľke okresným súdom doručené až 18. augusta 2005.

Sťažovateľka preto žiadosťou z 20. januára 2006 požiadala predsedu okresného súdu, aby sa súd po 29 mesiacoch od podania žaloby začal zaoberať aj meritom veci a nariadil pojednávanie a následne meritórne rozhodol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu sp. zn. 10 C 187/03 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez prietáhov. Zároveň sťažovateľka žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou z 22. septembra 2006 požiadal predsedu okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadril k sťažnosti sťažovateľky. Predseda okresného súdu k stanovisku doručenému ústavnému súdu 15. novembra 2006 pripojil vyjadrenie zákonnej sudkyne k predmetnej veci, ktorá uviedla, že: *„Predmetná vec napadla na súd dňa 28. 11. 2003. Úpravou zo dňa 2. 12. 2003 (čl. 45) bol navrhovateľ vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo veci, ktorý však zrejme omylom a nekoncentrovanosťou zaplatil na Okresnom súde v Banskej Bystrici a tunajšiemu súdu bol doručený dňa 4. 3. 2004 (viď čl. 47-48).*

Dňa 17. 5. 2004 navrhovateľ doručil súdu v tejto veci návrh na vydanie predbežného opatrenia (čl. 49) opätovne bez zaplatenia súdneho poplatku (viď výzva na čl. 115 a výzva na doloženie dôkazov na čl. 116).

V uvedenom čase som ako zastupujúca sudkyňa pojednávala aj dlhodobejšie práceneschopnú sudkyňu JUDr. V. L. (viď čl. 113-114). Súdny poplatok bol zaplatený 2. 7. 2004 (čl. 120) a listinné dôkazy boli doručené súdu dňa 2. 8. a 13. 8. 2004 (viď čl. 130, 166). Spis v dôsledku sťažnosti navrhovateľa bol v mesiaci júl 2004 u predsedu súdu (čl. 129), následne mi bol spis predložený dňa 30. 8. 2004 (úradný záznam na čl. 187) a dňa 31. 8. 2004 som rozhodla o predbežnom opatrení (na čl. 188 a nasl.), proti ktorému obe procesné strany podali odvolanie bez zaplatenia súdneho poplatku (viď čl. 228). Podotýkam, že spis bol opätovne u predsedu súdu v dôsledku sťažnosti navrhovateľa na čl. 195 a jej vyhodnotenie je na čl. 226-227.

Po zaplatení súdneho poplatku a pripojení ďalších podaní bol spis úpravou na čl. 259 predložený na rozhodnutie o odvolaniach účastníkov konania, proti uzneseniu o predbežnom opatrení Krajskému súdu v Bratislave a to dňa 30. 11. 2004 (čl. 260).

Krajský súd vrátil tunajšiemu súdu spis dňa 18. 8. 2005 a následne bolo úpravou na čl. 272 doručované účastníkom uznesenie KS zo dňa 29. 4. 2005.

Termín pojednávania bol určený na 21. 4. 2006, ktoré pojednávania bolo odročené, pričom poukazujem na obsah zápisnice na čl. 282-284. V dôsledku opätovnej sťažnosti navrhovateľa spis bol u podpredsedu súdu (viď odpoveď na sťažnosť na čl. 285). Následne bol spis na Ústavnom súde SR a mala som ho k dispozícii len pár dní na prelome mesiacov september-október 2006.

Podotýkam, že pracujem už so štvrtou vyššou súdnou úradníčkou (dlhšiu dobu aj bez nej) a len v tomto roku mám štvrtú asistentku.“

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľky, stanoviska predsedu okresného súdu a vyjadrenia zákonnej sudkyne, ako aj podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 187/03 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľka doručila okresnému súdu 28. novembra 2003 žalobu o určenie nespôsobilosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu vydaného podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku proti odporcovi v 1. rade aj s príslušnými prílohami.

Okresný súd vydal 2. decembra 2003 pokyn na zaslanie výzvy sťažovateľke (výzva vypravená kanceláriou 11. februára 2004), aby v určenej lehote uhradila súdny poplatok za podanú žalobu. Okresnému súdu bola úhrada súdneho poplatku doručená 4. marca 2004 (sťažovateľka omylom uhradila súdny poplatok Okresnému súdu Banská Bystrica 17. februára 2004).

Sťažovateľka doručila okresnému súdu 17. mája 2004 návrh na vydanie predbežného opatrenia s prílohami voči odporcom v 1. až 3. rade. Okresnému súdu bola 31. mája 2004 doručená žiadosť sťažovateľky o urýchlené vydanie predbežného opatrenia. Opatrením podpredsedu okresného súdu č. Spr. 3008/2004 z 1. júna 2004 bola určená sudkyňa na vydanie rozhodnutia o predbežnom opatrení z dôvodu čerpania dovolenky zákonnej

sudkyne a dlhodobej práceneschopnosti zastupujúcej sudkyne. Opatrením podpredsedu okresného súdu č. Spr. 3008/2004 z 10. júna 2004 bola zrušená účinnosť opatrenia podpredsedu okresného súdu č. Spr. 3008/2004 z 1. júna 2004.

Okresnému súdu bola 24. júna 2004 doručená žiadosť sťažovateľky o urýchlené vydanie predbežného opatrenia s prílohami. Okresný súd vydal 30. júna 2004 pokyn na doručenie výzvy sťažovateľke týkajúcej sa úhrady súdneho poplatku za vydanie predbežného opatrenia a predloženie požadovaných písomností. Úhrada súdneho poplatku sťažovateľkou bola okresnému súdu doručená 2. júla 2004. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 16. júla 2004 vyjadrenie k predmetu konania (upresnenie obchodného názvu odporkyne v 3. rade). Posudzovaný spis sa nachádzal na sekretariáte okresného súdu v období od 8. júla 2004 do 29. júla 2004, kedy bol vrátený zákonnej sudkyňi.

Okresnému súdu bola 2. augusta 2004 doručená žiadosť sťažovateľky o urýchlené vydanie predbežného opatrenia s prílohami. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 9. augusta 2004 nahliadla do posudzovaného spisu právna zástupkyňa sťažovateľky. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 13. a 20. augusta 2004 ďalšie písomnosti týkajúce sa predmetu konania.

Okresný súd uznesením č. k. 10 C 187/03-188 z 31. augusta 2004 zakázal odporcovi v 1. rade zaťažiť a scudziť určené nehnuteľnosti a 2. septembra 2004 vydal pokyn na doručenie predmetného uznesenia účastníkom konania. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 23. septembra 2004 odvolanie proti uvedenému uzneseniu. Odporca v 1. rade doručil okresnému súdu 24. septembra 2004 odvolanie proti tomuto uzneseniu.

Predseda okresného súdu vyjadrením č. Spr. 3442/04 z 27. septembra 2004 vyhodnotil sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní ako nedôvodnú. Okresný súd vydal 30. septembra 2004 pokyn na doručenie prípisu sťažovateľke a odporcovi v 1. rade, aby uhradili v určenej lehote súdny poplatok za podané odvolanie. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 14. októbra 2004 úhradu súdneho poplatku.

Okresný súd vydal 28. októbra 2004 pokyn na opätovné doručenie prípisu z 30. septembra 2004 právnej zástupkyňi odporcu v 1. rade z dôvodu predchádzajúceho nevykázaného doručenia. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 28. októbra 2004 rozšírenie a úpravu pôvodného návrhu na začatie konania.

Právna zástupkyňa odporcu v 1. rade doručila okresnému súdu 10. novembra 2004 úhradu požadovaného súdneho poplatku. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 11. novembra 2004 rozšírenie a úpravu pôvodného návrhu na začatie konania s prílohami. Okresný súd vydal 12. novembra 2004 pokyn na predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní účastníkov konania. Krajskému súdu boli 25. februára 2005 a 6. apríla 2005 doručené žiadosti sťažovateľky o vydanie rozhodnutia v odvolacom konaní.

Krajský súd uznesením č. k. 8 Co 382/04-266 z 29. apríla 2005 zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu tak, že návrh sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia zamietol, v zamietajúcej časti potvrdil uznesenie okresného súdu a nepripustil zmenu návrhu sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia. Spis bol okresnému súdu vrátený 18. augusta 2005 (napadnuté uznesenie okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 13. októbra 2005).

Okresný súd vydal 22. augusta 2005 pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania (č. l. 272). Okresný súd Trnava požiadal prípisom z 2. novembra 2005 o oznámenie stavu posudzovaného konania. Okresnému súdu bola 10. marca 2006 doručená žiadosť Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred, B. (ďalej len „prezídium Policajného zboru“) o zaslanie písomností týkajúcich sa predmetu konania.

Okresný súd nariadil 21. marca 2006 termín pojednávania na 21. apríl 2006 (č. l. 275) a 24. apríla 2006 vydal pokyn na vybavenie prípisu prezídia Policajného zboru.

Na pojednávaní 21. apríla 2006 vypovedali účastníci konania a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom predloženia súdom požadovaných písomností

nevyhnutných pre ďalšie dokazovanie. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 10. mája 2006 rozšírenie a úpravu pôvodného žalobného návrhu.

Okresnému súdu bola 15. mája 2006 doručená žiadosť prezídia Policajného zboru o zaslanie písomností týkajúcich sa predmetu konania. Odpoveď na uvedený prípis bola okresným súdom vypravená 16. mája 2006. Listom predsedu okresného súdu z 12. júna 2006 bol posudzovaný spis zapožičaný ústavnému súdu. Spis bol okresnému súdu vrátený 27. júla 2006.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. V zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (napr. rozhodnutia II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99, III. ÚS 127/03 a ďalšie).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00, III. ÚS 111/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je žaloba o určenie nespôsobilosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu, ide teda o vec, ktorú po právnej a skutkovej stránke možno zaradiť do štandardnej agendy všeobecného súdnictva.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil žiadnu okolnosť v správaní sťažovateľky, ktorou by prispela k zbytočným priet'ahom v konaní. Sťažovateľka doručila predsedovi okresného súdu 13. augusta 2004 a 20. januára 2006 sťažnosti na priet'ahy v konaní, čím dala najavo nespokojnosť s rýchlosťou priebehu predmetného konania.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu.

Ústavný súd zistil, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu bez akejkolvek zákonnej prekážky, ktorá by bránila riadnemu prejedaniu veci (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 3/00, IV. ÚS 70/02), došlo v danom konaní k zbytočným prietahom. Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyhodnotil postup okresného súdu v období od 22. augusta 2005 do 21. marca 2006 (7 mesiacov) ako obdobie, v ktorom došlo nečinnosťou okresného súdu k zbytočným prietahom v predmetnom konaní. Z posudzovaného spisu bolo ústavným súdom navyše zistené, že od prvého pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 21. apríla 2006 (t. j. takmer 2,5 roka po podaní žaloby), okresný súd opätovne nevykonal žiadny úkon v merite veci, hoci konanie v súčasnosti trvá takmer 3 roky.

Okresný súd v stanovisku doručenom ústavnému súdu 15. novembra 2006 (vrátane vyjadrenia zákonnej sudkyne) uviedol, že sudkyňa prejednávajúca danú vec v posudzovanom období viackrát zastupovala iné práceneschopné kolegyne, poukázal aj na personálne problémy súvisiace s viacnásobným striedaním súdneho personálu (vyšších súdnych úradníkov, asistentiek senátu), predkladanie spisu predsedovi okresného súdu (v dôsledku sťažností podávaných sťažovateľkou), ako aj ústavnému súdu.

Ústavný súd k uvedenej argumentácii uvádza, že obdobia nečinnosti okresného súdu v danej veci nenastali v čase, keď bol spis predložený predsedovi okresného súdu alebo ústavnému súdu, ale v období, keď sa spis nachádzal u zákonnej sudkyne, a plynulému prejednávaniu veci nebránila žiadna prekážka. Všeobecné súdy majú povinnosť organizovať svoj procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníka konania, pričom zároveň súd zodpovedá za primerané a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu zákon pre tento účel zveruje.

Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň pripomína, že organizačné problémy súdov nie je možné preniesť na účastníkov konania tak, aby následne utrpeli ujmu spočívajúcu v porušení ich základných práv. Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 „Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní“ (mutatis mutandis IV. ÚS 84/02, I. ÚS 113/02, III. ÚS 125/06).

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v uvedenom období, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

S'ťažovateľka v petite svojej s'ťažnosti žiadala, aby ústavný súd po vyslovení porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných priet'ahov. Z uvedeného dôvodu ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu postupovať v posudzovanom konaní bez zbytočných priet'ahov.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva s'ťažovateľky, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vzal do úvahy obdobie nečinnosti okresného súdu, ako aj tie okolnosti, že sťažovateľka svojím správaním neprispela k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní, v danej veci sa zatiaľ uskutočnilo len jedno pojednávanie, pričom konanie trvá takmer tri roky. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci považuje sumu 20 000 Sk pre sťažovateľku za primeranú so zreteľom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci – najmä dĺžku zbytočných priet'ahov v konaní a mieru právnej neistoty, pričom súd zatiaľ nedospel ani k prvostupňovému rozhodnutiu vo veci, a preto žiadosti sťažovateľky, ktorá požadovala priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 100 000 Sk, vo zvyšnej časti nevyhovel.

Pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru, aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia nie je prípadná náhrada škody.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky bolo porušené, a teda mala vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je oceneľný peniazmi,

odmena za jeden úkon je jedna šestina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je ocenená peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli zrealizované v roku 2006, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2005 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 16 381 Sk, preto ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci, každý v hodnote 2 730 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., t. j. dvakrát 164 Sk.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa tarifná odmena určená podľa § 9 až 14 o daň z pridanej hodnoty. Právna zástupkyňa sťažovateľky pripojila k ústavnej sťažnosti z 8. marca 2006 fotokópiu osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej hodnoty.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 6 888 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť právnej zástupkyňi sťažovateľky okresný súd (ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2006